

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/74/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7624201219
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Brondoš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7624201219.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Brondoša a členov senátu JUDr. Frederiky Zozulákovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcov: 1/ A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, D., 2/ E. B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. X, G., obaja žalobcovia zastúpení: JUDr. Gabrielou Jablonskou, advokátkou, so sídlom Letná 47, Košice, proti žalovaným: 1/ G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, D., zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Daniel Urban, s.r.o., so sídlom na Uhrovej 18, Bratislava, 2/ B. B., nar. 11.03.1990, bytom I. XX, D., o neplatnosť kúpnej zmluvy, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves z 1. augusta 2024, č. k. 5C/17/2024-112

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie v napadnutých výrokoch II. a III.

Žalobcovia s ú p o v i n n í nahradiť žalovanej v 1. rade 100 % trov odvolacieho konania.

Vo vzťahu medzi žalobcami a žalovaným v 2. rade stranám nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo "prvoinštančný súd") napadnutým uznesením zastavil konanie (I.). Ďalšími výrokmi rozhodol o trovách konania tak, že žalobcom nárok na náhradu trov konania nepriznal (II.), žalovanej v 1. rade proti žalobcom priznal nárok na ich plnú náhradu (III.), a žalovanému v 2. rade nárok na náhradu trov konania nepriznal (IV.).

2. Len proti výroku II. a III. uznesenia podali žalobcovia odvolanie. Výrok I. a IV. uznesenia nebol odvolaním napadnutý; v tejto časti uznesenie nadobudlo právoplatnosť v zmysle ust. § 367 ods. 3 C.s.p., a preto v nej nebolo v odvolacom konaní preskúmané.

3. Rozhodnutie o trovách konania v časti napadnutých výrokov odôvodnil súd prvej inštancie s použitím ust. § 256 ods. 1 C.s.p. procesným zavinením žalobcov za zastavenie konania, keďže podľa jeho názoru žalobcovia pristúpili k späťvzatiu žaloby po tom, čo žaloba stratila na opodstatnení, tým, že po začatí konania žalovaní nepodnikli kroky smerujúce k navráteniu vlastníctva do pôvodného stavu, ale naopak, došlo k prevodu podielu na tretiu osobu. Súd prvej inštancie dodal, že v prípade zastavenia konania súd skúma zavinenie za zastavenie konania iba z procesnej stránky bez toho, aby preskúmal dôvodnosť podanej žaloby z tej vecnej. Keďže žalobcovia vzali žalobu späť pred rozhodnutím súdu vo veci samej, znášajú dôsledky zastavenia konania v podobe náhrady trov konania protistrane. Vo vzťahu k strate opodstatnenosti žaloby súd prvej inštancie poukázal na to, že voľba druhu žaloby a označenie žalovaných subjektov je výlučne vecou žalobcov a nakoľko sa súd prvej inštancie meritórne vecou nezaoberal, žalovanej v 1. rade nemohol pričítať zavinenie za zastavenie konania, keďže v čase začatia konania nemala oprávnenie s predmetom prevodu nakladať. Pokiaľ by aj pripustil, že žalovaný v 2.

rade previedol spoluvlastnícky podiel na tretiu osobu, nebol oprávnený vysloviť, že tak učiniť nesmel a rovnako nebol oprávnený skúmať aktívnu, poprípade pasívnu vecnú legitímáciu v spore.

4. Žalobcovia v odvolaní nesúhlasili so záverom súdu prvej inštancie, že procesné zavinenie za zastavenie konania spočíva na ich strane a prezentovali názor, že v konaní žiadali o vyslovenie neplatnosti právneho úkonu, ktorý presne špecifikovali, preto bola žaloba podaná dôvodne. Pred podaním žaloby prejavili záujem o podiel žalovanej v 1. rade a dovoľávali sa určenia neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorú žalovaní nezrušili a neuviedli tak vlastníctvo do pôvodného stavu. V priebehu konania žalovaná v 1. rade síce ponúkla svoj spoluvlastnícky podiel žalobcom na odpredaj, avšak nebola vlastníčkou ponúknutého podielu, nemala tak čo ponúknuť a nepreukázala, že by iniciovala konanie so žalovaným v 2. rade, aby previedol svoj podiel na žalobcov. V tejto spojitosti poukázali na podanie zo dňa 30.05.2024, na ktoré podľa ich názoru, nemožno prihliadať, keďže sporný podiel už žalovaná v 1. rade nevlastnila, a tak naň nereagovali. Žalobcovia mali za to, že preukázali, že po podaní žaloby došlo k prevodu vlastníckeho práva na „žalovaného v 2. rade“, avšak z listov vlastníctva nevyplývalo, čo bolo podkladom pre prevod, preto sa bez identifikácie právneho úkonu nemohli platne dovolať zmeny žaloby ako prípadnej relatívnej (absolútnej) neplatnosti tohto právneho úkonu, resp. určenia vlastníckeho práva. Žalobcovia v odvolaní tiež nesúhlasili s názorom súdu prvej inštancie v tom, že žalovaná v 1. rade nezodpovedala za ďalší prevod spoluvlastníckeho podielu, ku ktorému došlo v priebehu konania z dôvodu, že v čase konania nemala oprávnenie s predmetom prevodu nakladať. Uvedli, že v konaní nebolo preukázané, že by žalovaná v 1. rade mala so žalovaným v 2. rade príbuzenský vzťah alebo že by sa pokúšala o spätný prevod spoluvlastníckeho podielu. Bez jej účasti v tomto konaní, by sa rozsudok na ňu vo veci dovolania sa neplatnosti právneho úkonu nevzťahoval a v dôsledku straty pasívnej vecnej legitímácie by bola žaloba zamietnutá. Žalobcovia v odvolaní zároveň vytkli súdu prvej inštancie, že neskúmal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v 1. rade v spore, a bez ďalšieho zaviazal oboch žalobcov k náhrade trov konania voči žalovanej v 1. rade.

5. Žalovaná v 1. rade sa vo vyjadrení k odvolaniu stotožnila so spôsobom právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie a za správne považovala, pokiaľ zavinenie za zastavenie konania ustálil na strane žalobcov. Na margo odvolacej argumentácie žalobcov žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že konanie bolo zastavené na základe späťvzatia žaloby, tým už nebolo potrebné riešiť otázku dôvodnosti žaloby. Preto považuje argumentáciu žalobcov ohľadne dôvodnosti žaloby za irelevantnú.

6. Žalobcovia vo svojej odvolacej replike argumentovali, že žalovaná napriek tomu, že súhlasila so späťvzatím žaloby, si uplatnila náhradu trov konania s tým, že zastavenie konania procesne zaviniť žalobcovia podaním bezdôvodnej žaloby a jej späťvzatím. V danom prípade podľa žalobcov nešlo o bezdôvodne podanú žalobu, keďže považovali kúpnu zmluvu za neplatný právny úkon. Dovoľávali sa určenia neplatnosti kúpnej zmluvy z toho dôvodu, že žalovaná v 1. rade nerešpektovala ich zákonné predkupné právo. Keďže žalovaní nereagovali na výzvu žalobcov na zrušenie kúpnej zmluvy a v čase vytýčenia pojednávania už žalovaný v 2. rade previedol spoluvlastnícky podiel na tretiu osobu, žalobcovia nemohli a ani neboli povinní skúmať, kto sa stal vlastníkom prevedeného spoluvlastníckeho podielu, a ďalšie pokračovanie v konaní by viedlo k tomu, že by v konaní neboli úspešní, preto pre správanie žalovaných odpadol dôvod na vedenie konania, pre ktoré museli zobrať žalobu späť.

7. Žalovaný v 2. rade sa k odvolaniu žalobcov nevyjadril.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalobcov ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenými osobami (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario C.s.p., v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p., z hľadiska odvolaním uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

9. Žalobcovia svojimi odvolacími námietkami v intenciách odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. učinili predmetom odvolacieho prieskumu správnosť rozhodnutia o trovách konania súdom prvej inštancie z hľadiska spôsobu právneho posúdenia veci.

10. Súd prvej inštancie v rozhodnutí o trovách konania vyšiel z úvahy, že nevyhnutnosť späťvzatia žaloby vyvolali žalobcovia stratou opodstatnenosti podanej žaloby a z nej aplikáciou ust. § 256 ods. 1 C.s.p. vyvodil, že procesné zavinenie za zastavenie konania spočíva na strane žalobcov, a preto právo na náhradu trov konania patrí žalovanej v 1. rade. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade uviedol, že keďže mu žiadne trovy nevznikli, rozhodol o trovách konania medzi ním a žalobcami tak, že mu nárok na ich náhradu nepriznal.

11. Podľa ust. § 256 ods. 1 C.s.p. ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

12. Právna teória a súdna prax sú zajedno v tom, že procesné zavinenie za zastavenie konania podľa citovaného ustanovenia zákona je potrebné hodnotiť výlučne z procesného hľadiska, čo znamená, že rozhodujúcimi skutočnosťami pre posúdenie zodpovednosti za zastavenie konania sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zároveň platí, že zavinenie nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu a zároveň tiež komplexne a extenzívne v tom smere, že za osobu, ktorá zavinila zastavenie konania je treba považovať napríklad aj žalovaného, ktorý svoj dlh (právnou povinnosť) splní po začatí sporu, a tým vyvolá u žalobcu nevyhnutnosť späťvzatia dôvodne podanej žaloby. Pritom i na dôvodnosť žaloby je potrebné nazerať procesne, teda bez ohľadu na to, aký by bol výsledok konania, keby k späťvzatiu nedošlo, nakoľko o veci nemôže byť rozhodnuté meritórne a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne. Rozhodujúcou z hľadiska procesného zavinenia zastavenia konania pre späťvzatie žaloby je preto len skutočnosť, že žalovaný plnil to, čoho sa žalobca domáhal, a že len z toho dôvodu vzal žalobca žalobu späť (por. Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1540s, str. 933).

13. V prípade zastavenia súdneho konania nemožno konanie dospieť do štádia meritoálneho rozhodovania. Preto nemožno k určeniu, kto vzniká nákladov súdneho konania spoločne, použiť kritérium úspechu vo veci a týmto kritériom sa stáva práve zavinenie toho (často v procesnom slova zmysle), kto zavinil, že súdne konanie neskončilo meritoálnym rozhodnutím. Kritérium procesného zavinenia potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo zalujuca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú zalujuca strana neskončila žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odvodnené neskorsším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu). Inými slovami, použitý termín „zavinenie“ nemožno interpretovať – čo zodpovedá aj ustálenej judikatúre – v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie účastníka konania, teda aj jeho prejav voľne spochybujúci v späťvzatií návrhu (m. m. III. ÚS 292/2010).

14. Predmetom konania v preskúmvanej veci bola žaloba na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovanou v 1. rade a žalovaným v 2. rade, v čase podania žaloby aktuálnym vlastníkom. V priebehu konania žalovaný v 2. rade previedol svoje spoluvlastnícke podiely na tretiu osobu. Žalobcovia napriek presvedčeniu, že ich žaloba bola v čase podania v celom rozsahu odvodná, a svoju odvodnosť stratila iba v dôsledku toho, že žalovaný v 2. rade previedol spoluvlastnícky podiel k pozemku na tretiu osobu, vzali žalobu späť a žiadali konanie zastaviť, keďže odpadol predmet sporu. Za situácie, keď žalobcovia vzali žalobu späť, a to nie preto, že by dosiahli to, čo v žalobe požadovali, z procesného hľadiska platí, že zavinili, že konanie muselo byť zastavené. Súd prvej inštancie preto nemohol prijať iný záver, než že v konečnom dôsledku k zastaveniu konania došlo z dôvodu na strane žalobcov na podklade správne zvoleného ust. § 256 C.s.p., v zmysle ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Túto normu súd prvej inštancie v okolnostiach prípadu tiež správne interpretoval, keďže k zastaveniu konania došlo v dôsledku späťvzatia žaloby.

15. Odvolací súd podotýka, že predmetom konania bolo určenie neplatnosti právneho úkonu kúpnej zmluvy, ktorou bolo porušené zákonné predkupné právo. Argumentácia žalobcov, že prevodom spoluvlastníckeho podielu zo strany žalovaného v 2. rade na tretiu osobu počas prebiehajúceho konania zapríčinilo, že dôvod žaloby odpadol, je celkom zrejme vystavaná na právnom omyle. Pokiaľ

ide o predmet konania, žalobcovia sa dovolali relatívnej neplatnosti právneho úkonu voči obom účastníkom právneho úkonu a bez ohľadu na to, či žalovaní v čase rozhodovania súdu boli vlastními spoluvlastníckych podielov, rozhodnutie by pôsobilo voči všetkým do úvahy prichádzajúcim účastníkom zmluvy, t. j. bez potreby rozšírenia účastníkov, poprípade žaloby, resp. v konaní sa mohlo pokračovať, hoci na základe takéhoto rozhodnutia súdu nebolo možné docieľiť zmenu zápisu v katastri nehnuteľností, to ale presahuje rámec procesných súvislostí tohto konania. Je evidentné, že nič nebránilo žalobcom, aby bola žaloba prejednaná a bolo jej v konečnom dôsledku vyhovie. Žalobcovia sa mohli vyhnúť potrebe vyvolania ďalšieho konania voči katastrálnemu vlastníkovi dispozičnými úkonmi v tomto konaní, bolo však na nich či túto možnosť uplatnia alebo nie. Napriek tomu, že žalobe bolo možné vyhovieť, žalobcovia pristúpili k späťvzatiu žaloby a konanie bolo zastavené. Vo vzťahu k tejto časti predmetu konania tak došlo k naplneniu zákonných predpokladov pre rozhodnutie o trovách konania podľa zásady zodpovednosti za zavinenie zastavenia konania, upravenej v ust. § 256 C.s.p., pri ktorej zmienené pravidlá pre posudzovanie procesnej úspešnosti logicky nemožno uplatniť.

16. Citované ust. § 256 ods. 1 C.s.p. a všetky doposiaľ prezentované úvahy podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade jednoznačne odôvodňovali nevyhnutnosť priznania nároku na plnú náhradu trov konania žalovaným, keďže zastavenie konania procesne zaviniť žalobcovia, ktorí navyše kvalifikovane netvrdili a ani odvolací súd nezistil zo súdneho spisu skutočnosť, odôvodňujúcu pri rozhodnutí o trovách konania s použitím ust. § 257 C.s.p. odchyliť sa od zásady zodpovednosti za zastavenie (výsledok) konania. Vzhľadom k tomu, že žalovanému v 2. rade žiadne trovy konania nevznikli, správne súd prvej inštancie vo vzťahu medzi ním a žalobcami rozhodol tak, že mu nárok na náhradu trov konania nepriznal. Odlišná situácia však nastala vo vzťahu medzi žalovanou v 1. rade a žalobcami, keďže žalovanej v 1. rade preukázateľne trovy konania vznikli.

17. Podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p., ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

18. Podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

19. V súlade s citovanými ustanoveniami zákona odvolací súd priznal v odvolacom konaní plne procesne úspešnej žalovanej v 1. rade voči žalobcom nárok na náhradu 100 % trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní mal tiež žalovaný v 2. rade plný procesný úspech, a preto mu v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami vzniklo právo na náhradu trov, nakoľko však podľa obsahu spisu žalovanému v tomto odvolacom konaní trovy nevznikli a ich vynaloženie nemožno ani rozumne predpokladať, odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania tak, že mu žiadne trovy nepriznal.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

V Košiciach